

Väddö Hembygds och fornlämningsförening
info@vaddohembygdsforening.se

Tillstånd till borttagning av syrener samt renovering av stenmur och husgrund inom byggnadsminnet Kista gård, på fastigheten Kista 1:2 och 1:3, Norrtälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att lämna tillstånd till borttagning av syrener och renovering av stenmur och husgrund enligt ansökan som inkom till Länsstyrelsen den 17 oktober 2023 och kompletterades den 12 januari 2024.

Tillståndet har en genomförandetid på två år från dagen för detta beslut.

Villkor

- Arbetet ska genomföras under medverkan av konsult Ola Lundqvist.
- Arbetet ska följa de handlingar som lämnats in i samband med ansökan. Under projektets genomförande får mindre detaljfrågor ske i samråd med och godkännas av medverkande konsult. Avvikelser från beslutet kräver ny prövning av Länsstyrelsen.
- Innan arbetet med kallmurar inleds ska en fotodokumentation göras för att murar ska kunna återuppföras med en gestaltning lika befintligt.
- Befintligt staket över muren ska bibehållas.
- Ni ska i god tid underrätta medverkande konsult om arbetets igångsättande och kalla denne till byggmöten.
- Genomförda arbeten ska sammanställas i en enkel rapport. Rapporten ska innehålla administrativa uppgifter för objektet och ärendet, en redogörelse för utförda åtgärder, redovisning av vilka material som använts inklusive tillverkare/leverantör för material med produktblad, redogörelse för kulturhistoriska, byggnadstekniska/byggnadshistoriska

iakttagelser som framkommit under arbetet, samt relevant bildmaterial före, under och efter arbetet med bildtext som anger vad bilden beskriver/visar. Rapporten skickas digitalt till Länsstyrelsen senast 3 mån efter avslutat arbete.

- Tillståndet gäller under nu kända förutsättningar. Om nya omständigheter framkommer ska frågan överlämnas till Länsstyrelsen för ny prövning.

Beskrivning av ärendet

Kista gård förklarades som byggnadsminne den 26 augusti 2011. För ärendet relevanta skyddsbestämmelser anger följande:

5. Staket och gårdsgårdar inom skyddsområdet får inte byggas om eller på annat sätt förändras.

6. Byggnaderna vid Kista gård och den omgivande trädgården och gårdsplanen ska underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhåll ska utföras med traditionella byggnadsmaterial, färger och metoder på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

7. Det skyddsområde som markeras på bifogad karta får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Inom området får inte heller sådana åtgärder vidtas med mark och vegetation att miljöns karaktär förvanskas.

Ni har ansökt om tillstånd för att ta ned syrener samt renovera kallmuren som löper intill gårdens mangårdsbyggnad och som delvis är murad i förband med byggnadens grund. Murens norra sträcka är övervuxen med en frodig syrenhäck som inneburit att rotsystemet har försvagat murverket och förskjutit stenar. Vid mangårdsbyggnadens sydvästra hörn har tjälskjutningar medfört att grundstenar kommit ur läge och cementbruket spruckit. Även mursträckningen söder om byggnadens grund har sly vars rotsystem underminerat muren och medfört att stenar förskjutits.

Syrener och sly med stubbar och rötter grävs upp längs med den norra och södra mursträckningen. Därefter kommer muren helt eller delvis att läggas om för att på så sätt återplacera skift som förskjutits till ursprungligt läge. Även den med muren integrerade och kallmurade trappan får sättas om lika befintligt. Något grundläggningsarbete bedöms inte behöva utföras. Mark och

gräsmatta återställs intill kallmuren men syrener återplanteras inte. Förskjutna stenar i mangårdsbyggnadens grund plockas bort och intilliggande jord ersätts med dränerade sand/grus. Grundmuren återställs och muras med hydrauliskt kalkbruk.

Motivering till beslutet

Åtgärderna strider mot skyddsbestämmelserna.

Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna är nödvändiga för att bevara byggnadsminnets kulturhistoriska värden i form av kallmur och husgrund och åtgärderna kommer utföras så att de kulturhistoriska värdena inte minskar. Det är positivt att grundmuren kompletteringsmuras med hydrauliskt kalkbruk istället för dagens cementbruk. För att kallmuren långsiktigt ska bevaras behöver syrenerna tas bort. Syrenerna har enligt uppgift planterats på denna plats i mitten av 1900-talet vid tiden för hembygdsföreningens övertagande och har därför inte någon längre historisk kontinuitet i denna sträckning.

Det finns således särskilda skäl att lämna tillstånd till åtgärderna.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 kap. 14 § kulturmiljölagen (1988:950) (KML) får Länsstyrelsen om det finns särskilda skäl lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsbestämmelserna.

Information

- Kostnaden för den medverkande antikvarien åligger fastighetsägaren.
- Sökanden svarar själv för att alla inblandade i arbetet tar del av villkoren i beslutet.
- Detta beslut innebär endast tillstånd enligt 3 kap. KML. Krävs tillstånd enligt någon annan lag, till exempel plan- och bygglagen, ska detta sökas särskilt.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av antikvarien Heléne Hyrefelt Dahlström. I den slutliga handläggningen har också antikvarien Magnus Rönn medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Kopia till

Riksantikvarieämbetet

Stockholms läns museum

Medverkande konsult

Byggnadsnämnden i Norrtälje kommun

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande du bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 52250-2023.